

Sygn. VPa 104/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska (spr.)

SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa K. O. (1)

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o ustalenie pracy w szczególnych warunkach

na skutek apelacji powoda K. O. (1) i pozwanego Przedsiębiorstwa (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w B. od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie IV Wydziału Pracy

z dnia 25 marca 2014r. sygn. IV P 235/12

- 1. z apelacji pozwanego zmienia zaskarżony wyrok w punkcie „1” (pierwszym) w ten sposób, że oddala powództwo i nie obciąża powoda K. O. (1) kosztami postępowania;*
- 2. oddala apelację powoda;*
- 3. nie obciąża powoda K. O. (1) kosztami postępowania za instancję odwoławczą.*

Sygn. akt VPa 104/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 czerwca 2012 roku, skierowanym przeciwko pozwanemu (...) Sp. z o.o. w B., powód K. O. (1) wniósł o ustalenie, że będąc zatrudnionym u pozwanego pracował na oddziale (...) Kopalni (...) na stanowiskach pracy zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustaleniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U z dnia 11 stycznia 1995 roku).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż we wskazanych okresach pracy pracował od:

- 20 listopada 2006 roku do 14 kwietnia 2008 roku na oddziale (...) (oddziały górnicze i innych jako operator koparki jednoznaczniowej w przodku;

- 1 stycznia 2007 roku do 2008 roku na oddziale (...) Kopalni (...), jako operator koparki gąsienicowej, jednoznaczniowej na odkrywcę w przodku;

- 10 czerwca 2008 roku do 8 września 10 2010 pracował na oddziale (...) jako operator żurawia gąsienicowego przy remontach maszyn górniczych w przodku;

- 1 lutego 2011 rok na oddziale M -4 jako operator ładowarki przy remontach maszyn i urządzeń górniczych w przodku.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS art. 36 § 1 pkt p 4 pracą, jaką wykonywał w pozwanej Spółce i jaką wykonuje obecnie, jest pracą górniczą. Zgodnie z § 2 powołanego wyżej rozporządzenia za pracę górniczą powyższych okresach dla tych kopalń uważa się okresy zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia. Zaś z § 3 wynika, iż za okresy pracy pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, o których mowa w art. 6 ust 1. Ustawy z dnia 1 lutego 1983 roku o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (DZ.U. z dnia 5 lutego 1983 o zaopatrzeniu emerytalnych górników i ich rodzin (Dz. U. z dnia 5 lutego 1983 roku obecnie reguluje art.50 c i d ustaw z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz. U. z 2009 roku nr 153 poz. 1227 teks jednolity.

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 maja 2012 roku, pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu podnosząc, że okresy wymienione w pozwie nie pokrywają się z okresami i stanowiskami, jakie wynikają z zawartych z nim umów o pracę. Powód został zatrudniony w pozwanej spółce w dniu 16 listopada 2006 roku na okres próbny do dnia 15 lutego 2007 roku, a następnie zawarta została z nim umowa na czas określony do dnia 15 lutego 2008 roku. W okresie tym pracował na stanowisku operatora sprzętu budowlanego. W dniu 15 lutego 2008 roku została z powodem zawarta umowa na czas określony do dnia 15 lutego 2009 roku, a następnie w dniu 16 lutego 2009 roku zawarto z nim umowę na czas nieokreślony. W ocenie pozwanego, wskazanie przez powoda w pozwie, iż pracował na stanowisku operatora koparki jednoznaczniowej na odkrywcę w przodku jest nieuzasadnioną próbą dostosowania nazwy jego stanowiska do nomenklatury, jaką posługuje się powyższe rozporządzenie. O pojęciu „praca górnicza” decyduje bowiem ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w art. 50 c ust 1 pkt 1. Oznacza to, zdaniem pozwanego, że dana praca może być uznawana za pracę górniczą, jeżeli odbywa się przy ręcznym i zmechanizowanym urabianiu ładowaniu oraz przewozie nadkłada i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego i przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011. I UK 381/10 lex nr 1043983, wyrok SN z dnia 05.05.2011 roku I UK 382/10 LEX nr 863949, wyrok SN, z 28 kwietnia 2010 roku I UK 337/09 LEX 601991). Natomiast, aby przy ustaleniu praw do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym w kopalniach węgla brunatnego zaliczyć w wymiarze półtorakrotnym dany okres pracy muszą być spełnione jeszcze ostrzejsze kryteria ustawowe, a mianowicie zgodnie z art. 59d ust 1 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy ma to być praca w przodku, bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych, przy czym art. 50 d ust 1 pkt 1 nie wymienia tak jak w art., 50 c ust 1 pkt 4 zatrudnienia w innych przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących prace górnicze dla kopalń węgla brunatnego. Zupełnie bezpodstawne jest żądanie powoda, aby uznać jego pracę, jako operatora żurawia gąsienicowego/ładowarki przy remontach maszyn i urządzeń górniczych, za pracę górniczą. Nie tylko powód w tym zakresie nie wykazał spełnienia przesłanek ustawowych, to jeszcze stanowisko to nie zostało wymienione w wyżej powołanym rozporządzeniu. Również linia orzecnicza Sądu Najwyższego ukształtowała pojęcie pracy górniczej, do której nie zalicza się wykonywanie czynności polegających na pracy górniczej polegającej na remoncie maszyn i urządzeń w ruchu zakładu górniczego wykonywaniu czynności polegających na remoncie masz i urządzeń w ruchu zakładu górniczego (wyrok z dnia 27 stycznia 1998 roku II UKN 475/97, ONSAPIUS 1991/1/31, wyrok z dnia 22 01. 1999 roku II UKN 451/98, OSNAPIUS 2000/6/241).

Na rozprawie w dniu 22 listopada 2012 roku, powód oświadczył, iż posiada interes prawny do dochodzenia przedmiotowego roszczenia i wywodzi go z faktu chęci posiadania uprawnień tożsamyh z uprawnieniami pracowników kopalni, pracujących na takim samym stanowisku tj. wyższego wynagrodzenia, posiadania zwiększonej ilości urlopu tj. 30 dni zamiast 26, otrzymywania puszek regeneracyjnych, ekwiwalentu za węgiel, 13 i 14 pensji oraz wynagrodzenia z tytułu barbórki, nadto uzyskania emerytury z przelicznikiem 1,5.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 marca 2014 roku, wydanym w sprawie o sygn.akt IVP 235/12, Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Bełchatowie ustalił, że powód K. O. (1) w okresie od dnia 1 grudnia 2006 roku do 30 stycznia 2007 roku pracował jako operator koparki jednonaczyniowej (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określania niektórych stanowisk pracy górniczej), zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty załącznik nr 2 pkt 23 (Dz. U. z 1995 roku 2,8) oraz oddał powództwo w pozostałej części. Nie obciążył powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego i przejął na rzecz Skarbu Państwa nieziszczone koszty sadowe.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. zostało powołane na podstawie umowy. Przedmiotem działalności pozwanego jest działalność wydobywania żwiru i piasku i usługowa pozostałe górnictwo i wydobywanie)

W dniu 20 maja 2004 roku Kopalnia (...) zawarła z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. umowę na wykonywanie na jej rzecz usług sprzętowych i transportowych na terenie Kopalni (...)

Tylko w 20 % swojej działalności pozwany wykonuje prace na rzecz innych podmiotów, niż Kopalnia (...) w B.

Praca powoda nigdy nie polegała na pracy w jednym miejscu. Powód pracuje u pozwanego od 16 listopada 2006 roku, przy czym przedmiotowa umowa została początkowo zawarta na okres próbny do dnia 15 lutego 2007 roku. Na podstawie tej umowy powód objął stanowisko operatora sprzętu budowlanego – stażysty.

Powód K. O. (1) pracował na różnych oddziałach Kopalni (...)B.. O miejscu wykonywania pracy przez powoda decydował sztygar zmianowy – pracownik Kopalni (...).

Poczynając od 27 listopada 2006 roku, powód pracował w Kopalni (...), przy czym w dniu 27 listopada 2007 Z-ladowarce (...)

W grudniu 2006 roku powód pracował na oddziale(...)(...) w następujących dniach: 1,6,7,8,11,15,18,19,20,21,22,27,28,29.

W styczniu 2007 roku powód pracował na oddziale (...)(...) w następujących dniach: 2,3,4,5,9,10,12,15,16,17,18,19,22,23,24,25,30.

Pracując, jako operator koparki jednonaczyniowej pracował w obrębie koła czerpakowego. Bez pracy powoda nie byłaby możliwa praca maszyny podstawowej – koparki.

W lutym 2007 roku powód pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 1,2,5,6,7,8,9,12,13,14,15,16,19,20,21,22,23,26,27,28

Następna umowa o pracę została zawarta w dniu 16 lutego 2007 roku na czas określony do dnia 15 lutego 2008 roku. Wówczas powód zatrudniony został na stanowisku operatora sprzętu budowlanego.

W marcu 2007 roku powód pracował na(...) w następujących dniach:1,2,5,6,7,8,9,13,14,15,16,19,20,21,22,23, 26,27,28,29,30.

W kwietniu 2007 roku powód pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 2,3,4,5,6,10,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,25,26,27.

W maju 2007 roku powód pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 8,9,10,11,14,15,16,17,18,21,22,23,24,25,28,29,30

W czerwcu 2007 roku powód pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 1,4,5,6,11,12,13,14,18,19,20,21,22,25,26,27,28,29.

W lipcu 2007 roku powód pracował na oddziale (...) (...) następujących dniach: 2,3,4,5,6,9,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,25,26, 27,30,31.

W sierpniu 2007 roku powód pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 2,3,4,5,6,9,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,25,26,27,27,30,31.

We wrześniu 2007 roku powód pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 3,4,5,6,7,24,25,26,27,27.

W październiku 2007 roku powód pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 1,2,3,4,5,8,9,11,12,15,16,17,18,19,22,23,24,25,26,29, 30,31.

W listopadzie 2007 roku powód pracował na oddziale:(...)w następujących dniach: 6,7,8,9,12,13,14,15,16,19,20,21,22,23,26.

W grudniu 2007 roku powód pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 5,6,7,10,11,12,13,14,17,18,19,20,21.

Kolejna umowa o pracę została zawarta w dniu 16 lutego 2008 roku na czas określony do dnia 15 lutego 2009 roku. Wówczas powód pracowała na stanowisku operator sprzętu do robót ziemnych - uprawnienia klasy II tabela 3 poz. 2 budowlanego.

W styczniu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale(...) w następujących dniach: 11,14, 17. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W kwietniu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale(...)w dniu14. Przedmiotowa karty pracy nie zawiera zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W czerwcu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 17,18,19,20,23,24,25,26,27,30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W lipcu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1,2,3,4,7,8,9,10,11,14,15,16,17,18,21,23,24,25,28,29,30,31. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godz. 15.

W sierpniu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 4,5,6,7,8,11,12,13,14,19,20,21,22,23,26,27,28,29. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

We wrześniu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1,2,3,4,5,12,18,19,22,23,24,25,26,29,30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz. 7 do momentu jej zakończenia o godz. 15.

W październiku 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W listopadzie 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 24, 28/ Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W grudniu 2008 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1, 8. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. o godz. 7 do momentu jej zakończenia.

W styczniu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W lutym 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W dniu 16 lutego 2009 roku została zawarta z powodem kolejna umowa o pracę na stanowisku operatora robót ziemnych, przy czym umowa została zawarta na czas nieokreślony.

W marcu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 2, 3, 4, 5, 6. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz. 7 do momentu jej zakończenia.

W kwietniu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.

Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W maju 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz. 7 do momentu jej zakończenia, jedynie w rubrykach dotyczących dni: 5, 6, i 7 maja dopisano długopisem na kserokopii Ź. (...) 20.

W czerwcu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W lipcu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22, 29. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. o godz. 7 do momentu jej zakończenia do godziny 15.

W sierpniu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 8, 19, 20, 21, 25, 26. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. o godzinie 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

We wrześniu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 9,10. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz.7 do momentu jej zakończenia.

W październiku 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 9,10, 12, 14, 15. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W listopadzie 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia.

W grudniu 2009 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach:1, 2,10,12. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

W styczniu 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 5, 6, 7,8,14, 15, 18. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

Poza tym powód w styczniu 2010 roku pracował na żurawiu w dniach: 5,6,7,8,11,12,

13,14,15, 18, 19, 20, 21,22, 25, 26, 27, 28, 29 na oddziale (...)

W lutym 2010 roku powód pracował w dniach: 1,2,3,4,5,8,9,10,15,16,17,18,19,22,23, 24,25, 26, przy czym swoją prace wykonywał na oddziale (...), w przeważającej ilości dni na ładowarce oraz w dniu 15 na żurawiu.

W marcu 2010 roku powód pracował w następujących dnach: 1,2,3,4,5,8,9,10,11,12, 15,17,18,19,22,23,24,25,26,29,30,31, w tym czasie pracował na oddziale (...) na żurawiu

(dowód: raporty dziennej pracy sprzętu akta sprawy).

W kwietniu 2010 roku K. O. (1) pracował w dniach: 6,7,8,9,12,13,14,15,16,19, 20,21,22,26,27,28, w tym czasie pracował na oddziale (...) na żurawiu

W maju 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 10,11,12,13,14,17,18,19,20,21,24,25,26,27,28,31. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

Oprócz tego, K. O. (1) pracował w dniach: 4,5,6,7, przy czym przez wszystkie dni miesiąca maja pracował na oddziale (...), na żurawiu.

W czerwcu 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1,2,7,8,9,10,11,14,15,16,17,21,22,23,24,25,28,29,30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15. W okresie tym pracował na żurawiu.

W lipcu 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach:1,2,12,13,14,15,16,19,20,21,22,23,26,27,28,29,30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

Poza tym w lipcu 2010 roku powód pracował w dniach 5,6, 7, 8,9, przy czym przez wszystkie dni pracował na oddziale (...)na żurawiu.

W sierpniu 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...)w następujących dniach: 4,5,6,8,10,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,30. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. godz. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

Poza tym w dniach: 2,3,4,5,6,9,10,11,12,13,6,17,18,19,20 sierpnia pracował na różnych oddziałach w tym(...) przy czym praca jego była wykonywana na Koparce,(2 sierpnia), ładowarce w dniu 3 sierpnia, w pozostałe dni pracował na żurawiu.

We wrześniu 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 7,8,23. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy. Zawierają jedynie zapis dotyczący rozpoczęcia godzin pracy tj. 7 do momentu jej zakończenia o godzinie 15.

Oprócz tego powód w miesiącu wrześniu pracował na oddziale M-4 na żurawiu w dniach: 6,7,8, na ładowarce w dniach 9,10,13,14,15,16,20,21.

W październiku 2010 roku powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) w następujących dniach: 1,4,6,7,8,11,12,13,14,15,18,19,20,21,22,25. Z raportów pracy sprzętu wynika, że w tym miesiącu powód pracował na oddziale (...) na ładowarce. Przedmiotowe karty pracy nie zawierają zapisu, co do rodzaju wykonywanej pracy.

W listopadzie 2010 roku powód K. O. (1) pracował w następujących dniach:10,

15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,29,30. W tym czasie pracował na oddziale (...) przy remoncie zwałowarek

W grudniu 2010 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,3,6,7,8,9,

10, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30. W tym czasie powód pracował na oddziale Z-1, na ładowarce, przy remoncie zwałowarek

W styczniu 2011 roku powód pracował w następujących dniach:10,11,12,13,14,17,18,19,20,21,24,25,26,27,28,31. W miesiącu styczniu powód pracował na różnych oddziałach: (...) na koparce. Oddziały T, to oddziały pracy poza wkopem.

W lutym 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,3,4,7,8,9,10,11,14,15,16,17,18,19,21,23,24,25,26,27,28 na oddziałach (...)(...)na ładowarce i dwa dni tj. w dniu 26,27 na koparce.

W marcu 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 1,7,8,9,10,11,14,15,

16,21,22,23,24,25,26,28,29,30 na oddziale (...) na ładowarce.

W kwietniu 2011 roku powód pracował w następujących dniach:1,4,5,6,7,8,11,12,13,

15,18,19,20,21,22,26,27,28,29 na oddziale (...) na ładowarce.

W maju 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 4,5,6,9,10,11,12,13,16,

17,19,20,23,24,25,26,27,30,31,na oddziałach: (...) na ładowarce.

W czerwcu 2011 roku powód pracował w następujących dniach:1,2,3,6,7,8,9,10,13,

14,15,16,17,18,20,21,22,24,25,27,28,29,30 na oddziale (...)na ładowarce.

W lipcu 2011 roku powód pracował w następujących dniach:1,4,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17,19,20,21,22,25,26,27,28,29,30,31na oddziałach (...) na ładowarce

W sierpniu 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,3,4,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17,19,20,21,22,25,26,27,28,29,30,31 na oddziale (...)na ładowarce.

W wrześniu 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,19,20,21,22,23,26,27,28,29,30 na oddziale (...) na ładowarce.

W październiku 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 3,4,5, 6,7,10,11,12,13,14,17,18,19,20,21,24,25,26,27,28 na oddziale (...) na ładowarce.

W listopadzie 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 2,3,,4, 7,8, 9, 10,15,16, 17,18, 21, 22, 23, 24, 25,28, 29, 30 na oddziale (...)na ładowarce.

W grudniu 2011 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,5,6,7,8,9,13,1,15,16,19,20,21,23,24,28,29,30 na oddziale (...)na ładowarce.

W styczniu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 2,3,4,5,9,10,11,12,13,16,17,18,19,20,23,25,26,27,30,31 na oddziale (...)na ładowarce.

W lutym 2012 roku powód pracował w następujących dniach:1,2,3,6,7,8,9,10,13,14,15,16,17,20,21,23,24,27,28,29 na oddziale (...) na ładowarce.

W marcu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,5,6,7,8,9,12,13,15,16,19,21,22,23,26,27,28,29,30 na oddziale (...) na ładowarce.

W kwietniu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 2,3,4,10,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,25,26,27 na oddziale (...) na ładowarce.

W maju 2012 roku powód pracował w następujących dniach:7,8,9,10,11,14,15,16,17,18,21,22,23,25,28,29,30,31 na oddziałach (...) na ładowarce, w dniach 15,29 na spycharce, następnie w dniach25,26,i 30 maja na koparce.

W czerwcu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 1,4,5,6,11,12,13,14,18,19,20,21,22,25,26,27,28, na oddziale (...) na ładowarce.

W lipcu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 2,3,4,6,9,10,11,12,13,16,17,18,19,20,23,24,25,26,27,30,31 na oddziale (...)na ładowarce, (...)na koparce w następujących dniach: 17,18,19,20,23,24,25,26,27.

W sierpniu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 1,2,3,6,7,8,9,10,13,

14,16,17,20,21,22,23,24,27,28,29,30,31, na oddziałach (...)na ładowarce, (...) na koparce.

W wrześniu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 3,4,5,6,7,10,11,12,13,

14,17,18,19,20,21 na oddziale(...) na koparce w dniu 3 września i oddziale(...) na ładowarce.

W październiku 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 8,9,10,11,12, 15,16,17,18,19,22,23,24,25,26,29,30,31,na oddziale (...)na ładowarce.

W listopadzie 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 2,5,6,7,8,

9,12,13,14,15,16,17,19,20,21,23,26,27,28,29,30 na oddziale(...) na ładowarce i na oddziale (...) na koparce w dniu 2 listopada.

W grudniu 2012 roku powód pracował w następujących dniach: 3,5,6,6,7,10,11,12,

13,14,17,18,10,20,21,24,na oddziale (...)na ładowarce.

W styczniu 2013 roku powód pracował w następujących dniach: 2,3,4,7,8,9,10,11,14,

15,16 na oddziale (...)na ładowarce.

Raport pracy sprzętu, czy karta pracy sprzętu, to nazwy funkcjonujące zamiennie.

W kartach tych wpisuje się dane tj.: imię, nazwisko, dane sprzętu, na jakim pracował pracownik na rzecz, jakiego oddziału. Przedmiotowa karta wskazuje czas dojazdu.

Przedmiotowy raport nie służy po to, aby ustalić pracę, jaką danego dnia wykonywał pracownik.

W dokumencie „sztychówka” wpisywana jest praca górnicza. Takiego wpisu dokonuje pracownik Kopalni – pracownikom kopalni. Przez pewien czas taka praca wpisywana była pracownikom firmy pozwanego.

W raportach pracy sprzętu, wpis „ praca górnicza” wpisywał K. O. (1). Nikt z pracowników Kopalni nie dokonywał takiego wpisu.

W przedsiębiorstwie Kopalnia (...) w R. obowiązuje regulamin pracy. Przedmiotowy regulamin obowiązuje wszystkich pracowników, bez względu na zajmowane stanowisko. W zakresie porządku, dyscypliny pracy i organizacji pracy podlegają również pracownicy innych zakładów pracy, wykonujących pracę na rzecz tych Kopalni. Do obowiązków w zakresie organizacji pracy po stronie Kopalni należało: zaznajamianie pracownika w zakresie wykonywanych przez niego obowiązków ze sposobem wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach oraz o ich uprawnieniach, zapewnienie organizacji pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy, osiąganie przez pracowników przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji, wysokiej wydajności i należytej jakości pracy, zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz prowadzić systematyczne szkolenia pracowników w zakresie bhp., prowadzić w czasie pracy okresowe i kontrolne badania pracowników, zaspakajać w miarę posiadanych możliwości środki bytowe, socjalne i kulturalne potrzeby pracownika; wpływać na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego, prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy; zapewniać odzież ochronną dostosowaną do wymogów środowiska, informować pracownika o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą.

Do obowiązków pracownika stosowanie się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeśli nie są one sprzeczne z przepisami prawa pracy. Poza tym do obowiązków pracownika należało rzetelne i efektywne wykonywanie pracy. Przestrzeganie obowiązującego w Kopalni regulaminu pracy. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów Prawa Geologicznego i Górniczego, przepisów przeciwpożarowych, oraz wydawanych na ich podstawie instrukcji, przestrzeganie zasad współżycia społecznego w Kopalni, przestrzeganie tajemnicy państwowej służbowej i gospodarczej, przestrzeganie zasad palenia tytoniu w miejscach do tego wyznaczonych.

Poza tym do obowiązków pracownika jest dążenie do uzyskiwania w pracy jak najlepszych wyników, wykonać polecenie przełożonego zgodnie z prawem, znać przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, używać zgodnie z przeznaczeniem przydzieloną odzież ochronną, dbać o należyty stan środków pracy, używać środków pracy zgodnie z ich przeznaczeniem.

W części dotyczącej porządku i dyscypliny pracy i odpowiedzialności porządkowej pracowników objętych rozdziałem VII przedmiotowego regulaminu, które dotyczą złego i niedbałego wykonywaniu pracy, świadomego niszczenia materiałów narzędzi i maszyn a także wykonywania prac nie związanych z zadaniami wynikającymi ze stosunku pracy. nieusprawiedliwione nie przybycie do pracy lub samowolne opuszczenie stanowiska pracy, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości, zakłócanie porządku i spokoju w miejscu pracy oraz rozdział XI dotyczący bezpieczeństwa i higieny pracy.

U pozwanego (...) Sp. z o.o. w R. obowiązuje regulamin pracy. Przedmiotowy regulamin obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w (...) Sp. z o.o. w R. zwanej zakładem pracy. Przepisy przedmiotowego regulaminu stanowią powtórzenie przepisów zawartych w kodeksie pracy i nie wychodząc pod unormowania w nim zawarte.

Regulamin pracy pozwanego nie inkorporuje przepisów z ustawy prawo kara górnika.

Wyrokiem z dnia 6 maja 2008 roku, Sąd Rejonowy w Bełchatowie nakazał Towarzystwu (...) Sp. Z o.o. w R., aby sprostował świadectwo pracy swoim pracownikom M. C., K. S., J. M., D. W., K. K. oraz D. B., poprzez wpisanie informacji w zakresie pracy w warunkach szczególnych

Żaden z pracowników objętych sprawą IV P 231/07, nie pracował na takim stanowisku, jak powód.

U pozwanego obowiązuje regulamin wynagradzania, który został wydany na podstawie art. 77 kodeksu pracy. Przedmiotowy regulamin w tabeli nr 3 przewiduje wykaz stanowisk i kategorie zaszeregowania pracowników na stanowisku operator i tak operator sprzętu robót ziemnych z uprawnieniami klasy I. posiada kategorię zaszeregowania od 3-7, z uprawnieniami klasy II. od 3-9 kategorie zaszeregowania. Natomiast z uprawnieniami klasy II. od 2-7 kategorię zaszeregowania. Każdy z pracowników po przepracowaniu 3 lat otrzymuje dodatek wzrastający o 1%. Maksymalna wysokość dodatku wynosi 20%. Poza tym pracownikowi przysługuje ryczałt za dojazdy za każdy dzień przejazdu. U pozwanego każdemu z pracowników przysługuje premia. Podstawę jej naliczenia stanowi wynagrodzenie wynikające ze stawki osobistego zaszeregowania za efektywnie przepracowany miesiąc. Przy czym premia nie może być wyższa niż uposażenie zasadnicze.

Powód posiada uprawnienia operatora sprzęt robót ziemnych klasy II i zaliczono go do kategorii 8 B, przyznając mu stawę godzinową 14,50 zł. za godzinę.

Powód, jako pracownik firmy zewnętrznej, na oddziale(...)obsługuje jednostki sprzętowe głównie: ładowarki jednonaczyniowe, żurawie gąsienicowe oraz pracuje, jako operator koparki jednonaczyniowej. Bezpośredni nadzór na powodem ma sztygar zmianowy, który rozdziela prace na poszczególne oddziały. Na takich samych sprzętach pracują zarówno pracownicy kopalni jak i pracownicy innych spółek.

Praca pracownika kopalni i innych pracowników na takich samych stanowiskach nie różni się.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo za uzasadnione w części dotyczącej ustalenia wykonywania przez powoda K. O. (1) w okresie od dnia 1 grudnia 2006 roku do 30 stycznia 2007 roku pracy w charakterze operatora koparki jednonaczyniowej tj pracy określonej w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej zaliczanej w wymiarze półtora krotnym przy ustaleniu prawa do górniczej emerytury lub renty załącznik nr 2 pkt 23 (Dz. U. z 1995 roku 2.8; na podstawie art. 189 kpc. Natomiast w pozostałej części Sąd Rejonowy ocenił, że powództwo jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Uzasadniając swoje stanowisko Sąd Rejonowy wskazał na przepis art. 189 kpc, określający materialnoprawne przesłanki zasadności powództwa, w którym powód domaga się sądowego ustalenia istnienia lub nieistnienia

stosunku prawnego lub prawa, zgodnie z którym powództwo będzie oddalone przede wszystkim, jeżeli powód nie ma interesu prawnego do jego wytoczenia, ale także jeżeli interes taki istnieje, ale twierdzenie powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego okaże się bezzasadne.

W ocenie Sądu I instancji, powództwo zgłoszone przez powoda oparte zostało na podstawie art. 189 kpc ograniczającym zakres tego żądania do ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa oraz uzależniającym jego uwzględnienie od istnienia interesu prawnego. Zdaniem Sądu Rejonowego, decydujące znaczenie należy przypisać interesowi prawnemu, gdyż bez jego istnienia nie jest możliwe ustalenie prawa lub stosunku prawnego. W piśmiennictwie przyjmuje się, że interes prawny, to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i „stosunków” prawnych, który z reguły występuje wtedy, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego, wynikająca z przewidywanego lub uzewnętrznionego ich kwestionowania (por. T. Rowiński: Interes prawny w procesie i w postępowaniu nieprocesowym, Warszawa 1971 rok, s. 22).

Dalej Sąd Rejonowy podniósł, że powszechnie przyjmuje się, że powód nie ma interesu prawnego w domaganiu się ustalenia, jeżeli może osiągnąć ochronę swych praw w drodze wytoczenia powództwa o świadczenie lub o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 roku, w sprawie sygn. akt D CKN 201/97, R.Pr. 1998, z. 2, s.66, z dnia 21 lipca 1999 roku w sprawie sygn. akt I PKN 173/99, OSNAPiUS 2000, nr 20, póż. 747, uchwały z dnia 17 czerwca 1987 roku w sprawie III PZP 19/87, OSNCP 1988, nr 10, póż. 132).

Jak podkreślił Sąd Rejonowy z reguły istnienie takiego interesu pracownik wykaże wówczas, gdy ustalenie określonego stosunku prawnego lub prawa konieczne mu będzie do celów pracowniczych. Inaczej natomiast sytuacja przedstawia się, gdy pracownik żąda określonego ustalenia przez sąd pracy dla celów ubezpieczenia społecznego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1978 roku w sprawie sygn. akt V UZP 5/78, OSNCP 1977, z 1, poz. 1, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1979 roku w sprawie sygn. akt III PZP 17/78, OSNCP 1979, z. 7-8, póż. 143). Całe postępowanie dotyczące ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych z ubezpieczenia społecznego należy do właściwości organów rentowych, zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2005 r., I UK 245/04, OSNP 2006 nr 3-4, póż. 57). Organ rentowy samodzielnie ocenił w postępowaniu dotyczącym tych świadczeń przesłanki uprawniające do nabycia prawa do emerytury. Pracownik w celu uzyskania tych świadczeń składa wnioski do właściwego organu wraz z koniecznymi dowodami wskazującymi zasadność tego wniosku. Jak podniósł Sąd Rejonowy, pogląd ten znajduje odzwierciedlenie w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1978 roku w sprawie sygn. akt V UZP 5/78, OSNCP 1977, z 1, poz. 1, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1979 roku w sprawie sygn. akt III PZP 17/78, OSNCP 1979, z. 7-8, poz. 143).

W uchwale z dnia 17 czerwca 1987 roku w sprawie sygn. akt III PZP 19/87 (OSNC 1988, z. 10, poz. 132) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że pracownik nie ma interesu prawnego w dochodzeniu przed sądem pracy ustalenia zatrudnienia go w warunkach szczególnych, skoro okoliczność ta ma być przedmiotem samodzielnych ustaleń organu rentowego. Roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy podlega oddaleniu z braku interesu prawnego. Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zajął w wyroku z dnia 3 listopada 1994 roku w sprawie sygn. akt. PZP 45/94 (OSNP 1995, z. 6, poz. 74).

Nadto postępowanie sądowe o ustalenie nie może być środkiem do uzyskania dowodów w innym postępowaniu, w tym rentowym i emerytalnym.

Dotychczasowe stanowisko Sądu Najwyższego znajduje potwierdzenie w postanowieniu z dnia 19 stycznia 2012 roku w sprawie I PK 108/11 (opubl. Legalis), w którym Sąd Najwyższy wskazał, że „kwalifikacja określonej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach dla celów emerytalno-rentowych może być dokonywana wyłącznie w postępowaniu przed organem rentowym w sprawie o przyznanie świadczenia z ubezpieczeń społecznych (ewentualnie w postępowaniu sadowym wywołanym wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego), zatem pracownik wytaczający w tej materii przed sądem pracy powództwo o ustalenie nie wykazuje w ogóle interesu prawnego w

rozumieniu art. 189 KPC, niezależnie od tego przeciwko komu (pracodawcy, czy organowi rentowemu) skierował pozew”.

Pracownik w takiej sytuacji nie jest pozbawiony ochrony prawnej. Decyzja odmawiająca ubezpieczonemu prawa do świadczenia emerytalnego (na przykład z powodu nieuwzględnienia okresów jego zatrudnienia, jako pracy w szczególnych warunkach) podlega weryfikacji w postępowaniu odwoławczym przed sądem powszechnym (sąd ubezpieczeń społecznych). W innym orzeczeniu z dnia 5 grudnia 2002 roku Sąd Najwyższy I PKN 629/01 opublikowany w ONSP 2004/11/194 Sąd Najwyższy przyznał, że pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku prawnego, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości.

Sąd Rejonowy ocenił, że z okoliczności sprawy niewątpliwie jest, iż powód zmierza do ustalenia, że pracował w szczególnych warunkach w celu uzyskania dodatkowych świadczeń w tym zwiększonego wymiaru urlopu, płatnego urlopu w dniu 4 grudnia każdego roku oraz zwiększonego wynagrodzenia z tytułu pracy na odkrywce, które to uprawnienia posiadają pracownicy kopalni. W tym zakresie Sąd Rejonowy uznał, iż powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia pracy w szczególnych warunkach tj w pracy górniczej. W ocenie sądu I instancji, powód wykazał posiadanie interesu prawnego polegającego na tym, że uwzględnienie jego skutkowałoby przyznaniem mu uprawnień, które dotyczą czasu pracy, praw honorowych, wypoczynku, świadczeń socjalnych i zaopatrzenia emerytalnego, których nie posiada, a które wynikają z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 roku w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa – Karta górnika Dz. U 1982.2.13, a których to przywilejów regulamin pracy i regulamin wynagradzania pracowników pozwanego nie przewidują.

Kontynuując swój wywód Sąd Rejonowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie w jego ocenie naruszony został przez pozwanego art. 9 § 2 kp który reguluje pierwszeństwo w stosowaniu przepisów ustawy i aktów wykonawczych przewidujących unormowania korzystniejsze niż postanowienia układów zbiorowych, porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów. §1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 roku w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa – Karta górnika Dz. U 1982.2.13 określa szczególne przywileje przysługujące pracownikom górnictwa w zakresie praw honorowych, płac, czasu pracy, wypoczynku, świadczeń socjalnych i zaopatrzenia emerytalnego. Przy czym przedmiotowe rozporządzenie przewiduje uprawnienia nie tylko dla pracowników kopalń: węgla kamiennego i brunatnego, piasku podsadzkowego, soli kamiennej, rudy, kruszców, glinki ogniotrwałej, glin szlachetnych, barytów, anhydrytów, kaolinów, magnezytów, gipsów, dolomitów, kwarcytów i siarki określonych, ale dotyczy również pracowników, którzy wykonują roboty górnicze w kopalniach wymienionych w pkt 2 § 2 ust. 1 wyżej cytowanego rozporządzenia. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zwartego w uchwale 7 sędziów z dnia 28 marca 1996 r. w sprawie I PZP 40/95 przepis § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa - Karta Górnika (Dz. U. z 1982 r., Nr 2, poz. 13) obejmuje również pracowników niepaństwowych zakładów pracy, które wykonują roboty górnicze w kopalniach OSNP 1996/22/331. Stanowi zaś ono, że określone w jego przepisach szczególne przywileje w sferze praw honorowych, płac, czasu pracy, wypoczynku, świadczeń socjalnych i zaopatrzenia emerytalnego (§ 1) przysługują pracownikom zatrudnionym w szeroko pojętej branży górniczej, względnie wykonującym w tejże branży niektóre rodzaje prac (§ 2 ust. 1 i 2). Wspomniana branża obejmuje m.in. kopalnie różnych minerałów (§ 2 ust. 1 pkt 1) oraz "przedsiębiorstwa wykonujące roboty górnicze w kopalniach wymienionych w pkt - 1" (§ 2 ust. 1 pkt 2). I tak pracownikowi nie będącemu pracownikiem kopalni przysługują następujące uprawnienia wolny od pracy dzień 4 grudnia jako dzień Górnika, przy czym pracownikom określonym w § 2 ust 1 pkt 2 z tego tytułu przysługuje - nagroda w wysokości jednodniowego wynagrodzenia, obliczonego jak za urlop wypoczynkowy. Wreszcie uprawnienie z tytułu wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. Nie można natomiast zgodzić się z żądaniami powoda, że powinien mieć takie same uprawnienia jak pracownicy kopalni węgla brunatnego i posiadać takie same przywileje socjalne z dwóch powodów:

po pierwsze powód nie jest pracownikiem Kopalni (...), która jedynie dla swoich pracowników określa takie warunki w tym przyznaje swoim pracownikom między innymi puszki regeneracyjne:

po drugie: samo rozporządzenie Rady Ministrów różnicuje uprawnienia pracowników kopalni oraz pracowników wykonujących pracę górniczą,

Pojęcie praca górnicza jest pojęciem, które pojawia się w szeregu ustawach. Po raz pierwszy definicja pracy górniczej została zawarta w art. 5 i ustawy z dnia 1 lutego 1983 roku o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, notabene już o nieobowiązującej. Właśnie w oparciu o przepisy tej ustawy zostało wydane ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty. (Dz. U. z dnia 11 stycznia 1995 r.)

Na podstawie art. 5 ust. 5 oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. Nr 5, poz. 32, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 104, poz. 450 i z 1994 r. Nr 84, poz. 385) w myśl § 1. za pracę górniczą w kopalniach siarki oraz w przedsiębiorstwach i w innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla tych kopalń, określoną w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. Nr 5, poz. 32, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 104, poz. 450 i z 1994 r. Nr 84, poz. 385), zwanej dalej "ustawą", uważa się okresy zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia. Natomiast odesłanie zawarte w § 2 tegoż rozporządzenia za pracę górniczą w kopalniach węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i w innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla tych kopalń, określoną w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy, uważa się okresy zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia, do których należą:

- 1) górnik na odkrywce,
- 2) górnik - odwadniacz złóż na odkrywce,
- 3) górnik strzałowy na odkrywce i jego pomocnik,
- 4) elektromonter maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce oraz elektromonter zatrudniony w stałej grupie remontowej na odkrywce,
- 5) elektromonter i pomiarowy urządzeń automatyki i łączności na odkrywce,
- 6) kierowca - operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce
- 7) konserwator tras kolei górniczych na odkrywce,
- 8) konserwator tras przenośnikowych na odkrywce (górnicy eksploatacji taśmociągów),
- 9) maszynista kolei górniczej na odkrywce i jego pomocnik,
- 10) maszynista pomp odwodnienia odkrywki i jego pomocnik,
- 11) mechanik maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce oraz mechanik zatrudniony w stałej grupie remontowej na odkrywce,
- 12) operator - mechanik urządzeń wiertniczych i aparatury wyciągowej na odkrywce i jego pomocnik,
- 13) operator przenośników taśmowych na odkrywce i jego pomocnik,
- 14) operator koparki wielonaczyniowej na odkrywce i jego pomocnik,
- 15) operator przesypu koparki na odkrywce,

- 16) operator przesypu zwałowarki na odkrywce,
- 17) operator rozjazdów transportu szynowego na odkrywce,
- 18) operator wysypu koparki na odkrywce,
- 19) operator wysypu zwałowarki na odkrywce,
- 20) operator urządzeń za- i wyładunkowych na odkrywce,
- 21) operator zwałowarki na odkrywce i jego pomocnik,
- 22) operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce,
- 23) operator koparki jednonaczyniowej na odkrywce,
- 24) pomiarowy na odkrywce,
- 25) robotnik robót melioracyjnych i rekultywacji górniczej na odkrywce,
- 26) spawacz maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce oraz spawacz zatrudniony w stałej grupie remontowej na odkrywce i jego pomocnik,
- 27) taśmowy na odkrywce,
- 28) toromistrz i robotnik torowy na odkrywce,
- 29) wiertacz na odkrywce i jego pomocnik,
- 30) wulkanizator taśm przenośnikowych na odkrywce i jego pomocnik,
- 31) zsypowy na odkrywce,
- 32) rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni stale na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robót montażowych, konserwacyjnych i remontowych: ślusarze, spawacze, elektrycy, mechanicy, monterzy, wulkanizatorzy, automatycy, cieśle.

Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o zaopatrzeniu emerytalnym z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U.2013.1440 j.t. (tekst jednolity w art.50 c za pracę górniczą do celów emerytalno rentowy uważa zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji

agregatów i urzędów wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;

5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;

6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;

7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;

8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;

9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się:

1) zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w urzędach górniczych, jeżeli zatrudnienie jest związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno-technicznych w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4, pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4 co najmniej 10 lat pod ziemią, na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otworowych siarki albo na stanowiskach dozoru lub kierownictwa ruchu;

2) zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4.

3) Za pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w jednostkach organizacyjnych określonych w ust. 2 pkt 1 uważa się osoby, które posiadają tytuł inżyniera lub technika i są zatrudnione zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami w zakresie górnictwa.

4). Okresy pracy górniczej wymienionej w ust. 1 pkt 1-4 wykonywanej za granicą traktuje się na równi z okresami takiej pracy wykonywanej w kraju, jeżeli spełnione są warunki określone w ustawie, wymagane do uwzględnienia tych okresów pracy przy ustalaniu prawa do świadczeń.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z dnia 5 sierpnia 2011 r.) Dz.U.2011.163.981 określa zasady i warunki podejmowania, wykonywania oraz zakończenia działalności w zakresie:

1) prac geologicznych;

2) wydobywania kopalin ze złóż;

3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji;

4) podziemnego składowania odpadów;

5) podziemnego składowania dwutlenku węgla w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla. Ustawa prawo geologiczne i górnictwo tak określa jedynie wymagania w zakresie ochrony złóż kopalin, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska.

Zdaniem Sądu Rejonowego, ponieważ przedmiotowa ustawa z pewnością nie reguluje pojęcia praca górnicza, to aby uznać wykonywaną pracę za pracę górniczą musi być ona wykonywana stale w pełnym wymiarze czasu pracy. Pojęcie stałej pracy nie zostało zdefiniowane. Jednakże jak wskazuje Sąd Rejonowy orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2013-06-27 wydane w sprawie III AUa 133/13 LEX nr 1356619 przyjmuje, że "praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy" oznacza pracę należącą do podstawowych określonych zadań pracownika, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, liczoną na podstawie kodeksu pracy.

Odnosząc powyższe do definicji pracy górniczej, Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach przedstawia definicję pracy górniczej i tak w wyroku z dnia 24 marca 2011 r. I UK 320/10, Sąd Najwyższy podkreśla, że nie każda praca w kopalni węgla brunatnego, która funkcjonalnie związana jest z eksploatacją odkrywki, jest pracą górniczą uprawniającą do emerytury górniczej, ale taka, która powinna koncentrować się na ustawowych warunkach pracy górniczej (pojęciu tej pracy), a nie na samej nazwie stanowiska LEX nr 811824 w innym orzeczeniu z dnia 8 maja 2012 roku Sąd Najwyższy wydanym w sprawie I UK 401/11 podnosi, że przypadku wykonywania pracy w przedsiębiorstwie wykonującym roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego (art. 36 ust. 1 pkt 5 zdanie drugie u.e.r.f.u.s.) oraz pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu (art. 36 ust. 1 pkt 5 zdanie pierwsze u.e.r.f.u.s.) - za pracę górnika pod ziemią uznać można tylko taką pracę, która jest wykonywana pod ziemią, co najmniej przez połowę dniówek roboczych w miesiącu, obliczanych w stosunku do czasu pracy obowiązującego w myśl zasad kodeksu pracy w danym zawodzie LEX nr 1214547 w innym wyroku Sąd Najwyższy z dnia 16 czerwca 2011 r. I UK 381/10 przyjął, iż o uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu przepisów u.e.r.f.u.s. decyduje charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika. Operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce tylko wtedy uzyska uznanie zatrudnienia za pracę górniczą, gdy na odkrywce w kopalni węgla brunatnego pracował przy urabianiu, ładowaniu oraz przewożeniu nadkładu i złożeń, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, w innym wyroku Sąd Najwyższy wydanym w dniu 5 maja 2011 r. w sprawie I UK 382/10 podniósł, że analiza w ocenie pracy górniczej powinna koncentrować się na ustawowych warunkach pracy górniczej (pojęciu tej pracy), a nie na samej nazwie stanowiska. Zaś o uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach nie decyduje treść dokumentów wydawanych przez pracodawcę, ale charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika. LEX nr 863949

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 28 kwietnia 2010 r., I UK 337/09, nie każda praca, która funkcjonalnie łączy się z eksploatacją odkrywki w kopalni węgla brunatnego jest pracą górniczą w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. O rozumieniu pracy górniczej decyduje ustawa. Analizy i kwalifikacji takiej pracy nie można rozpoczynać i prowadzić przyjmując za nadrzędny przepis wykonawczy do ustawy, czyli zapis z załącznika nr 2 w przypadku powoda załącznika nr 3 do rozporządzenia z 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty. Przewóz pracowników czy sprzętu na odkrywce w kopalni węgla brunatnego nie należy do pracy górniczej w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Za taką pracą związaną była praca na żurawiu gąsienicowym nie może być w ocenie sądu traktowana, jako praca górnicza. Zaliczenie powyższego czasu pracy do pracy górniczej naruszało by w ocenie sądu art. 36 ust. 1 pkt 4 a obecnie art. 50 (c) ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach z fus. Przepis art. 36 ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej stanowił, że za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewożeniu nadkładu i złożeń, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i

ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. Niewątpliwie rozporządzeniem, o którym przepis ten stanowi, jest rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r., które zachowało moc na podstawie art. 194 ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy. O uznaniu pracy więc za pracę górniczą w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej decyduje charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r., II UKN 570/97, OSNAPiUS 1999 nr 6, poz. 213 i z dnia 22 marca 2001 r., II UKN 263/00, OSNAPiUS 2002 nr 22, poz. 553). Właśnie na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z fus w zakresie nabywania prawa do emerytury górniczej ustawodawca określa kryteria pracy górniczej uznając, że dla zaliczenia pracy do pracy

górniczej należy wykonywanie jej co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy (art. 35 ustawy i stanowiący aktualnie jego odpowiednik art. 50b), z drugiej natomiast strony Sąd Najwyższy

uznał za pracę górniczą na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego jest tylko zatrudnienie łączące się z wykonywaniem czynności o określonym charakterze i na wyszczególnionych w rozporządzeniu stanowiskach pracy. Jest to w pełni uzasadnione, jeśli się uwzględni, że charakter zatrudnienia na odkrywce - z uwagi na warunki jego wykonywania i stopień bezpieczeństwa, wpływające na obciążenie fizyczne i psychiczne - nie może różnić się z charakterem zatrudnienia pod ziemią. Z brzmienia art. 36 ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej obecnie (art. 50c ust. 1 pkt 4 tej ustawy po zmianie) wynika, że w jego rozumieniu pracą górniczą jest wyłącznie zatrudnienie przy pracach bezpośrednio łączących się z procesami związanymi z wydobywaniem kopalni, polegającymi na pozyskiwaniu złóż siarki i węgla brunatnego na odkrywce, a więc zatrudnienie przy pracach ściśle górniczych, do których zaliczono roboty górnicze przy urabianiu i ładowaniu (w tym strzałowe i odwadniające), roboty transportowe przy przewożeniu nadkładu i złoża, miernicze oraz bieżące prace konserwacyjne utrzymujące sprawność techniczną agregatów i urządzeń wydobywczych. O uznaniu pracy za pracę górniczą (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154) decydują obowiązki wykonywane faktycznie przez pracownika, a nie treść umowy o pracę. O uznaniu pracy za pracę górniczą (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154) decydują obowiązki wykonywane faktycznie przez pracownika, a nie treść umowy o pracę. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r. II UKN 570/97 OSNP 1999/6/213 jak również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r. Również w wyroku z dnia 27 stycznia 1998 r. wydanym w sprawie II UKN 475/97 przyjął, że podmiot gospodarczy, któremu powierzono czynności polegające na remoncie maszyn i urządzeń w ruchu zakładu górniczego, nie wykonuje robót górniczych w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154). Podobnie w wyroku z dnia 22 stycznia 1999 roku II UKN 451/98.

Okoliczności przedmiotowej sprawy nie budzą wątpliwości sądu ustalone zostały w oparciu o zeznania stawających świadków i korespondujące z nim zeznania przesłuchanego w sprawie powoda oraz prezesa pozwanego oraz złożone karty pracy sprzętu powoda. Właśnie przedstawione przez Kopalnię (...) karty pracy sprzętu potwierdziły, że w okresie poczynając od 1 grudnia 2007 roku do 30 stycznia 2008 powód K. O. (1) pracował na koparce jednonaczyniowej, przy czym wykonywał je w obrębie maszyny podstawowej koparki w obrębie koła czerpakowego. W tym zakresie raporty dziennej pracy sprzętu oraz zeznania przesłuchanych w sprawie świadków S. F. (1), Z. K., S. G. i S. F. (2) uzupełniają się i

dają sądowi pełny obraz pracy powoda K. O. (2) pracownika firmy zewnętrznej, który pracował w obrębie maszyny podstawowej – koparki umożliwiając jej wydobywanie nadkładu i węgla. Praca ta dawała w ocenie sądu podstawę do przyjęcia, że powód pracował w przodku, jako operator koparki jednonaczyniowej a nie operator sprzętu budowlanego. Zapisy zwarte w umowie, że jest operatorem maszyn budowlanych nie mają w ocenie sądu znaczenia, bowiem ważna w świetle wyżej cytowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, które sąd orzekający w niniejszej sprawie podzielił jest rodzaj wykonywanej pracy, a nie zapisy zawarte w umowie o pracę zawartej w powodem. Nie można, więc w ocenie sądu zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, że tylko pracownicy kopalni mają prawo do ustalenia pracy górniczej. Powyższe jest sprzeczne z art. 50c ustawy z dnia 17 grudnia 1992 roku o emeryturach i rentach z fus oraz załącznikiem nr 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 3 grudnia 1994 roku bowiem zgodnie z tym przepisem

prawo do uzyskania wykonywania pracy górniczej. W przedmiotowej sprawie żadna ze stron nie kwestionowała faktu, iż powód nie jest pracownikiem kopalni i z tego tytułu nie przysługują mu żadne przywileje w związku z pracą górniczą. Powyższe przywileje zostały określone w Rozporządzeniu RADY MINISTRÓW z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa - Karta górnika.* (Dz. U. z dnia 30 stycznia 1982 r.) Dz.U.1982.2.13, która różnicuje przywileje pracowników kopalni jak i pracowników wykonujących roboty górnicze w kopalniach w tym w kopalniach węgla brunatnego wymienionych w pkt 1, których to regulamin pracy i płacy u pozwanego nie uwzględnia wobec pracowników wykonujących roboty na rzecz zakładu górniczego jakim jest Kopalnia (...). Nie bez znaczenia dla oceny materiału dowodowego i uprawnień pracowników pozwanego jest fakt, iż przepisy regulaminu pracy Kopalni po części dotyczą pracowników pracujących na terenie kopalni. W tym miejscu należy przypomnieć, iż pracowników firm zewnętrznych obejmują przepisy bhp, dyscypliny pracy oraz organizacji, pracy nie można więc podnieść, iż pracownicy pozwanego nie pracują pod nadzorem pracowników Kopalni.

Zdaniem Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie nie zasługuje na uwzględnienie wniosek pełnomocnika powoda, że w sprawie toczącej się przed tutejszym Sądem w sprawie IV P 231/07 zostało sprostował świadectwa pracy pracownikom firm zewnętrznych uznając ich prace w części za pracę górniczą, bowiem wymaga wyjaśnienia, że przedmiotowa sprawa została załatwiona i innym trybie tj. przewidzianym dla prostowania świadectw pracy, które przewiduje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 roku w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania. Dz.U. 1996/.60.282. W myśl, bowiem § 1 ust 1 pkt. 11 obowiązkiem zakładu pracy jest wpisanie okresu wykonywania pracy w szczególnych warunków. W przypadku braku takiej informacji uruchamiana jest procedura prostowania tj. W pierwszej kolejności obowiązkiem pracodawcy jest jego sprostowanie a w wypadku negatywnej odpowiedzi wystąpienie na drogę postępowania o jego sprostowanie, co powodowie wykorzystali. Przesłuchany w sprawie świadek potwierdził, również, że istnienie negatywnej przesłanki uniemożliwiającej pozytywna weryfikację pracy powoda a *mano* wiecie to, że praca wykonywana przez powoda K. O. (1) nie była ta samą wykonywana przez powodów objętych sprawą IV P 231/07.

Dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie nie mają w ocenie sądu oświadczenia pracowników kopalni: T. M., K. K., C. O., W. M., T. K., w których stwierdzili, że powód wykonywał prace górniczą na stanowiskach operatora ładowarek, żurawia gąsienicowego. Zeznaniami tymi nie można w ocenie sądu przypisać fałszu, bowiem dokonują stwierdzenia, że powód K. O. (1) pracował na oddziale (...) przy remontach o tyle jednak nie mają one znaczenia dla dokonanej przez tych świadków oceny pracy powoda i zakwalifikowanie jej do pracy górniczej. Daje to podstawę do kreowania przez sąd poglądu, że w tym zakresie objęte są błędem prawnym, co do oceny pracy powoda i jej charakteru nie wywołując dla powoda skutków prawnych w tej sferze.

W pozostałej części to jest w części żądania ustalenia pracy powoda poczynając od lutego 2007 roku, w ocenie sądu, powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu, wobec braku podstawy prawnej. Oczywiście jest, że po tej dacie powód nie pracowała w obrębie maszyny podstawowej pracowała na innych oddziałach w tym oddziale odwodnienia. Żądanie, więc zawarte w pozwie i pismach procesowych z dnia 20 grudnia 2012 k 68 oraz 13 lutego 2014 roku w zakresie ustalenia, iż powód pracowała na oddziałach (...) nie zasługują na uwzględnienie wobec nie potwierdzenia ich w przedstawionych raportach pracy sprzętu, nie potwierdzają tego również przesłuchani w sprawie świadkowie, Nie zasługuje również na uwzględnienie żądanie ustalania, iż poczynając od dnia 15 kwietnia 2008 roku powód pracowała na żurawiu gąsienicowym, która to praca zaliczana jest do pracy górniczej. Podnieść w ocenie sądu orzekającego w pierwszej kolejności należy, że ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty.(Dz. U. z dnia 11 stycznia 1995 r.) nie przewidują stanowiska operatora żurawia gąsienicowego zaliczonego do pracy uprawniającej do zaliczenia jej do pracy górniczej. Potwierdza to również wcześniej cytowane orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r. jak również w wyroku z dnia 27 stycznia 1998 r., wydanym w sprawie II UKN 475/97, Sąd Najwyższy przyjął, że podmiot gospodarczy, któremu powierzono czynności polegające na remoncie maszyn i urządzeń w ruchu zakładu górniczego, nie wykonuje robót górniczych w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu

emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz.154). Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 1999 roku II UKN 451/98. Te

okoliczności choć niewątpliwe ustalone w oparciu o raporty pracy sprzętu oraz wnioski powoda, nie dają podstawy do ustalenia, że jest to praca górnicza.

Mając wyższe na uwadze Sąd Rejonowy orzekł, jak w sentencji orzeczenia.

Mając za podstawę art. 102 kpc, sąd nie obciążył powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego uznając, iż myląc dla powoda były oświadczenia pracowników kopali o posiadanych uprawnieniach do uznania jego pracy, jako pracy górniczej, a mając natomiast za podstawę art. 113 ust 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Az 2010 Nr 7 poz. 152 z późniejszymi zmianami nie obciążył powoda nieuiszczonym wpisem sądowym z uwagi na szczególną sytuację powoda.

Powyższy wyrok zaskarżyły apelacją obie strony postępowania.

Pozwany powyższy wyrok zaskarżył apelacją w części co do pkt 1, w którym Sąd ustalił, iż powód pracował w okresie od dnia 01.12.2006r. do 30.01.2007r., jako operator koparki jednoznaczyniowej (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 23.12.1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty załącznik nr 2 pkt 23 (Dz.U. z 1995r. Nr 2, poz.8) i zarzucił mu:

1. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

a) przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.12.1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa -Karta górnika (Dz.U. z 1982r. Nr 2, poz.13 z późn.zm.), w szczególności § 2 ust. 1 pkt 2, przez ich zastosowanie przez Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie, choć nie zaszły okoliczności to uzasadniające,

b) art.9 § 2 Kodeksu pracy przez jego zastosowanie w niniejszej sprawie przez Sąd I instancji, mimo że nie zaszły ku temu podstawy,

c) przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 23.12.1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz.U. z 1995r. Nr 2, poz.8), w szczególności § 2 oraz załącznika nr 2 do tegoż rozporządzenia pkt 23 przez ich zastosowanie przez Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie, choć nie zaszły okoliczności to uzasadniające oraz ich błędną wykładnię,

d) art.50c ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2013r. poz.1440 z późn.zm.), przez jego zastosowanie w niniejszej sprawie przez Sąd I instancji, mimo że nie zaszły ku temu podstawy oraz jego błędną wykładnię,

e) art.1 ustawy z dnia 09.06.2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 163, poz.981 z późn.zm.) przez jego błędną interpretację przez Sąd I instancji,

f) art.1 ust.1 pkt 2, art.6 ust.1 pkt 9, pkt 12, pkt 18, art.21 ust.1 pkt 2, art.105 ust.1, art.108 ust.1, art.112 ust.1, art.121 wyżej powołanej ustawy - Prawo geologiczne i górnicze przez ich niezastosowanie,

2. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

a) art.189 kpc, przez bezpodstawne przyjęcie, że powód wykazał interes prawny w żądaniu ustalenia pracy w warunkach szczególnych, tj. pracy górniczej,

b) art.217 § 2 kpc., przez pominięcie istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy środków dowodowych,

c) art.227 kpc, art.217 § 3 kpc, art.6 § 1 kpc, przez przeprowadzenie dowodów nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, mimo dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych, co doprowadziło do nieuzasadnionego przewlekania postępowania,

d) art.233 § 1 kpc., przez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów,

e) art.328 § 2 kpc, przez nienależyte sporządzenie przez Sąd I instancji uzasadnienia wyroku,

3. błędne ustalenie stanu faktycznego przez przyjęcie sprzecznie z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, który nie został także wszechstronnie przez Sąd I instancji rozważony, że powód wykazał interes prawny w żądaniu ustalenia pracy w szczególnych warunkach, tj. pracy górniczej.

Zaskarżając powyższy wyrok pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za II instancję według norm przepisanych.

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie przedmiotowej apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Powyższy wyrok zaskarżył również apelacją powód w części dotyczącej pkt. 2, w którym Sąd oddalił powództwo w pozostałej części tj. nie uwzględnił mojej pracy w szczególnych warunkach od 31.01.2007 r. do chwili obecnej, zarzucając wyrokowi :

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez błędne przyjęcie, iż poza ustalonym przez Sąd w pkt. 1 wyroku okresie, nie pracował w

szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,

2. naruszenie przepisów postępowania:

- art. 233 § 1 kpc, które miało wpływ na wynik sprawy, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, iż w spornym okresie nie pracował na stanowiskach pracy zaliczanych do pracy w szczególnych warunkach w wymiarze półtorakrotnym,

3. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty - załącznik nr 2 pkt. 23, Dz. U. Z 1995 r., Nr 2, poz. 8), poprzez nie zastosowanie ich do pozostałych okresów pracy powoda poza wymienionymi w pkt. 1 skarżonego wyroku, nie tylko jako stanowisk pracy górniczej, których okresy zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, ale także w ogóle nie uwzględnieniu pozostałych okresów pracy powoda do pracy górniczej;
- art. 36, art. 50a-e ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniach z poszczególnych okresów pracy powoda, ostatnia zmiana tych przepisów weszła w życie w dniu 1 stycznia 2007 r., zatem praca powoda do tej daty winna podlegać rozpatrzeniu w oparciu o przepisy obowiązujące na dane okresy obowiązywania kolejnych zmian tych przepisów, Sąd zatem nie zastosował tych przepisów do pozostałych okresów pracy powoda niż wymienione w pkt. 1 skarżonego wyroku;

- art. 50c ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Z 2013 r., poz. 1440), poprzez jego niezastosowanie do pozostałych okresów pracy powoda niż wymienione w pkt. 1 skarżonego wyroku.

W oparciu o powyższe powód wniósł o:

1. zmianę skarżonego wyroku poprzez ustalenie, iż w całym spornym okresie (tj. do chwili obecnej) powód pracuje w szczególnych warunkach,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za instancję odwoławczą,
ewentualnie
3. uchylenie skarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

apelacja pozwanego jest zasadna i skutkuje zmianą skarżonego wyroku, zaś apelacja powoda jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Analiza zarzutów zawartych w apelacjach stron prowadzi do wniosku, iż w pierwszej kolejności rozpoznaniu winny podlegać zarzuty pozwanego, jako dalej idące i skutkujące zmianą skarżonego wyroku.

Odnosząc się do zarzutu skarżącego naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art.189 k.p.c., przez bezpodstawne przyjęcie, że powód wykazał interes prawny w żądaniu ustalenia pracy w warunkach szczególnych tj. pracy górniczej, stwierdzić należy, iż jest on zasadny. Zauważyć bowiem należy, iż Sąd I instancji, po przytoczeniu poglądów doktryny i orzecznictwa dotyczących stosowania powyższego przepisu, które Sąd Okręgowy w pełni podziela, w szczególności przyjęciu, iż powód nie ma interesu prawnego w domaganiu się ustalenia, jeżeli może osiągnąć ochronę swych praw w drodze wytoczenia powództwa **o świadczenie lub o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego** (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 roku, w sprawie sygn. akt D CKN 201/97, R.Pr. 1998, z. 2, s.66, z dnia 21 lipca 1999 roku w sprawie sygn. akt I PKN 173/99, OSNAPiUS 2000, nr 20, póż. 747, uchwały z dnia 17 czerwca 1987 roku w sprawie III PZP 19/87, OSNCP 1988, nr 10, póż. 132) oraz **rozważań dotyczących roli art.189 k.p.c. w sprawach ubezpieczeniowych**, prowadzi postępowanie dowodowe i wydaje rozstrzygnięcie z nimi sprzeczne. Wszak ocena wykazania przez powoda interesu prawnego w dochodzeniu roszczenia objętego pozwem, winna być dokonana w oparciu o przedstawione, przez stronę dochodzącą roszczenia, fakty. Tymczasem powód K. O. (1) w pozwie z dnia 14 czerwca 2012 roku, skierowanym przeciwko pozwanemu wniósł o ustalenie, że będąc zatrudnionym u pozwanego, pracował na oddziale (...) Kopalni (...) na stanowiskach pracy zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym, przy ustaleniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z dnia 11 stycznia 1995 roku). Tak sprecyzowane żądanie, powołujące się na przepisy służące celom emerytalnym, w szczególności fakt, iż wykonywanie pracy w wymiarze półtorakrotnym ma znaczenie przy ustalaniu prawa do emerytury, mogło wskazywać, że powództwo zmierza wyłącznie do ustalenia faktów z punktu widzenia prawa do świadczeń emerytalnych powoda i celem tego powództwa z pewnością nie jest zapewnienie ochrony indywidualnego interesu prawnego powoda w rozumieniu art. 189 k.p.c. W tym wypadku zaś, w świetle dotychczasowego, utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego należy stwierdzić, że tak sprecyzowane żądanie należało uznać za bezzasadne, albowiem powód zmierzał - z ominięciem przepisów regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych - do uzyskania środka dowodowego, potwierdzającego fakt mogący

mieć w przyszłości znaczenie dla potrzeb postępowania o ustalenie prawa do świadczeń emerytalno-rentowych. Tymczasem, jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, pracownik nie ma interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie stosunku pracy (jego treści), gdy wnosi takie powództwo wyłącznie w celu uzyskania orzeczenia, które ma służyć ustaleniu dowodów lub faktów w innym postępowaniu, w szczególności w sprawach zakresu ubezpieczeń społecznych (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1979 r., III PZP 17/78, OSNCP 1979 nr 7-8, poz. 143; z dnia 17 czerwca 1987 r., III PZP 19/87, OSNCP 1988 nr 10, poz. 132; z dnia 3 listopada 1994 r., I PZP 45/94, OSNAPiUS 1995 nr 6, poz. 74; z dnia 5 lipca 1995 r., I PZP 56/94, OSNAPiUS 1995 nr 24, poz. 299 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2005 r., I PZP 2/05, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 71 i wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1971 r., I PR 344/71, OSNCP 1972 nr 5, poz. 89; z dnia 1 grudnia 1983 r., I PRN 189/83, OSNCP 1984 nr 7, poz. 121; z dnia 17 grudnia 1997 r., I PKN 434/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 627 i z dnia 23 lutego 1999 r., I PKN 597/98, OSNAPiUS 2000 nr 8, poz. 301). Brak interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. w wytoczeniu powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy (ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach) wynika z tego, że organ rentowy samodzielnie ustala okresy przebyte w ubezpieczeniu i inne przesłanki warunkujące nabycie prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, bowiem całokształt postępowania dotyczącego nabycia prawa do świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego należy do tego organu zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie 4 ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2005 r., I UK 245/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 57). Decyzja odmawiająca ubezpieczonemu prawa do świadczenia emerytalnego (na przykład z powodu nieuwzględnienia okresów jego zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach) podlega weryfikacji w postępowaniu odwoławczym przed sądem powszechnym (sądem ubezpieczeń społecznych). Skoro kwalifikacja określonej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach dla celów emerytalno-rentowych może być dokonywana wyłącznie w postępowaniu przed organem rentowym w sprawie o przyznanie świadczenia z ubezpieczeń społecznych (ewentualnie w postępowaniu sądowym wywołanym wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego), to pracownik wytaczający w tej materii przed sądem pracy powództwo o ustalenie nie wykazuje w ogóle interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c., niezależnie od tego przeciwko komu (pracodawcy, czy organowi rentowemu) skierował pozew. Wskazać w tym miejscu należy, iż strona powodowa pomija treść przepisu art. 50d. z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U.2013.1440 j.t., **zgodnie z którym przy ustalaniu prawa do górniczej pracę w wymiarze półtorakrotnym zalicza się jedynie pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego**, a wszak powód do takich pracowników nie należy. Okoliczność tę pominął także Sąd Rejonowy, który powołując się na incydentalne stanowisko Sądu Najwyższego dnia 5 grudnia 2002 roku, w sprawie sygn. IPKN629/01 uznał, iż powód wykazał interes prawny w żądaniu ustalenia zatrudnienia go przez pozwanego na stanowiskach pracy zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określanie niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym, przy ustaleniu prawa do górniczej emerytury lub renty. Zauważyć przy tym należy, iż Sąd I instancji wydając powyższe rozstrzygnięcie uznał, iż powód wykazał interes prawny występując z powyższym roszczeniem, wskazując na chęć uzyskania w przyszłości uprawnień, które dotyczą czasu pracy, praw honorowych, wypoczynku, świadczeń socjalnych i zaopatrzenia emerytalnego, wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 roku w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa – Karta górnika (Dz.U.1982.2.13), a których to przywilejów regulamin pracy i regulamin wynagradzania pracowników pozwanego nie przewiduje. Sąd opierał się przy tym na przedstawionym przez powoda stanowisku w piśmie procesowym z dnia 11 czerwca 2013 roku, w którym dokonał on modyfikacji uzasadnienia swojego roszczenia, wskazując uprawnienia wynikające z powyższego rozporządzenia, jako mu należne. Sąd nie wskazał przy tym, w jakim zakresie wydane rozstrzygnięcie ma wpływ na uzyskanie przez powoda powyższych uprawnień. Wszak wskazać należy, iż warunkiem uzyskania przywilejów określonych w powyższym rozporządzeniu – Karta górnika, nie jest wykonywanie pracy w wymiarze półtorakrotnym, lecz m.in. **praca określona w & 2 rozporządzenie m.in. praca w przedsiębiorstwie wykonującym roboty górnicze w kopalniach: węgla kamiennego i brunatnego, piasku podsadzowego, soli kamiennej, rudy, kruszców, glinki ogniotrwałej, glin szlachetnych, barytów, anhydrytów, kaolinów, magnezytów, gipsów, dolomitów, kwarcytów i siarki**. Powód w celu uzyskania konkretnych uprawnień, wynikających z powyższego rozporządzenia, winien więc wskazać je w pozwie i wykazać, iż spełnia warunki do ich uzyskania, m.in. poprzez udowodnienie, że pozwana Spółka jest **przedsiębiorstwem wykonującym**

roboty górnicze w kopalni. W tym celu, w ocenie Sądu Okręgowego, należy posłużyć się przepisami ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, która określa zasady i warunki podejmowania, wykonywania oraz zakończenia działalności w zakresie wydobywania kopalni ze złóż, wymagania w zakresie ochrony złóż kopalni, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska w związku z wykonywaniem powyższej działalności oraz zasady wykonywania nadzoru i kontroli nad działalnością regulowaną ustawą (art.1 ust.1 pkt 2 oraz ust.2 ustawy). Ustawa ta reguluje przede wszystkim wszelkie warunki, jakie musi spełnić przedsiębiorstwo, aby mogło zostać uznane za górnicze, ale także w określonym zakresie, ma odpowiednio zastosowanie do podmiotów wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej czynności im powierzone w ruchu zakładu górniczego. I tak, jak zasadnie wskazuje w apelacji pozwany, mocą art.121 ust.1 ustawy do podmiotów takich mają m.in. zastosowanie przepisy Rozdział 2- Ruch zakładu górniczego. Nadto podmioty wykonujące w zakresie swojej działalności zawodowej czynności im powierzone w ruchu zakładu górniczego są obowiązane spełniać następujące wymagania w zależności od rodzaju zakładu górniczego:

1)zapewnić odpowiednie służby ruchu, w tym osoby kierownictwa i dozoru ruchu oraz osoby o kwalifikacjach niezbędnych do kierowania i wykonywania określonego rodzaju robót;

2)zapewnić niezbędne środki materialne i techniczne umożliwiające bezpieczne wykonywanie robót;

3)przeszkolić pracowników w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności;

4) ocenić i udokumentować ryzyko zawodowe na stanowisku pracy oraz poinformować pracowników o tym ryzyku, a także stosować niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające to ryzyko. Wszak zauważyć należy, iż uznanie przedsiębiorstwa za wykonujące roboty górnicze w rozumieniu rozporządzenia Karta górnika bez spełnienia powyższych wymogów, jedynie w oparciu o ustalenie charakteru wykonywanej pracy przez jego jednostkowych pracowników, prowadziłoby do nadużycia i nierównego traktowania pracowników w zakresie uzyskiwania przywilejów w niej określonych. Z jednej strony bowiem przysługiwałyby one pracownikom np. kopalni, które muszą spełnić szereg wymogów określonych w ustawie prawo górnicze i geologiczne t.j. uzyskanie koncesji (art.22 ustawy), dotyczących kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, które muszą spełniać osoby wykonujące czynności kierownika, zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego oraz czynności w średnim i niższym dozorcze ruchu zakładu górniczego, a które określa przepis art.54 ustawy (art. 53. ustawy), dotyczących postępowania stwierdzającego kwalifikacje (art.61 i następne ustawy) i wiele innych, z drugiej zaś, wystarczyłoby wykazanie wykonywania pracy górniczej przez jednego pracownika w dowolnym przedsiębiorstwie, nie spełniającym powyżej wskazanych wymogów dla podmiotów wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej czynności im powierzone w ruchu zakładu górniczego.

Reasumując, powód winien więc w pierwszej kolejności zmodyfikować roszczenie, występując o zasądzenie świadczenia, a następnie wykazać, iż pozwana Spółka posiada charakter przedsiębiorstwa określonego w § 2 ust 1 2 Karty górnika, a więc m.in. posiada plan ruchu w rozumieniu art. 108 ustawy, spełnione zostały warunki określone w art. 121 ust.2 ustawy. Wszak zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, strony obowiązane więc są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, tym bardziej, jeżeli są reprezentowane w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.).

W tym miejscu podkreślić należy, iż orzecznictwo ustaliło zasadę, że nie ma interesu prawnego ten, kto może poszukiwać ochrony prawnej w drodze powództwa o zasądzenie świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych. Zasada ta opiera się na założeniach, że - po pierwsze, wydanie wyroku zasądającego możliwe jest, jeżeli także ustalona zostanie legitymacja czynna powoda, oraz - po drugie, że wyrok tylko ustalający istnienie stosunku prawnego nie zapewni ostatecznej ochrony prawnej, ponieważ nie jest - w przeciwieństwie do wyroków zasądających - wykonalny na drodze egzekucji sądowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., V CSK 188/05, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2014 r., I PK 96/14).

Powyższe rozważania pozwalają uznać za zasadne zarzuty pozwanego zawarte w apelacji, dotyczące naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.12.1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa -Karta górnika (Dz.U. z 1982r. Nr 2, poz.13 z późn.zm.), w szczególności § 2 ust.1 pkt 2, art.9 § 2 Kodeksu, art.50c ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2013r. poz.1440 z późn.zm.), art.1 ustawy z dnia 09.06.2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 163, poz.981 z późn.zm.) przez jego błędną interpretację przez Sąd I instancji, art.1 ust.1 pkt 2, art.6 ust.1 pkt 12, art.105 ust.1, art.108 ust.1, art.112 wyżej powołanej ustawy - Prawo geologiczne i górnicze przez ich niezastosowanie, nadto naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art.227 kpc, art.217 § 3 kpc, art.6 § 1 kpc przez przeprowadzenie dowodów nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, mimo dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych, co doprowadziło do nieuzasadnionego przewlekania postępowania oraz art.233 § 1 kpc. Pozostałe zarzuty Sąd Okręgowy uznał za niezasadne i nie mające wpływu na rozstrzygnięcie. Niezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art.328 § 2 k.p.c., albowiem zarzut ten może być skutecznie podniesiony tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostanie zredagowane w sposób uniemożliwiający stwierdzenie, jakie ustalenia co do faktów i ocena prawna zdecydowały o wyniku postępowania w sprawie, a z taka sytuacja w niniejszej sprawie nie mamy miejsca.

Mając powyższe rozważania na uwadze stwierdzić należy, iż bezprzedmiotowe stają się rozważania Sądu Rejonowego dotyczące charakteru pracy powoda w pozwanej Spółce oraz definicji pracy górniczej. Z uwagi na nie wykazanie przez powoda interesu prawnego w dochodzeniu żądania objętego pozwem, zbędna staje się również potrzeba omówienia kwestii obowiązywania w obecnym stanie prawnym poszczególnych uregulowań rozporządzenia Karta górnika, z uwagi na uchylene ustawą z dnia 2 lutego 1996 roku o zmianie ustawy kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 24 poz.110 ze zm.), części przepisów na podstawie których wprowadzono Kartę górnika tj. art.79,129&2, art.,130&2 i art.160 k.p. (patrz m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14.04.2010 roku III PK 61.09, I PK 288/10 lex).

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy uznał apelację powoda za bezzasadną i jako taką, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił.

Uznając zaś merytoryczną zasadność apelacji pozwanego, na podstawie art. 386 § 1k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż powództwo w całości oddalił i na podstawie art.102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami postępowania za obie instancje.